

בש"פ 4664/24 - מדינת ישראל נ' יוסף אל צאנע

פלילי - חוק העונשין - עבירות נשק

סדר דין פלילי - מעצרם

סדר דין פלילי - ערובה

בש"פ 4664/24 - מדינת ישראל נ' יוסף אל צאנע עלינו

בש"פ 4664/24

מדינת ישראל

נ ג ד

יוסף אל צאנע

בבית המשפט העליון

[23.06.2024]

כבוד השופט " י' כשר

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-lod (השופט א' פינק), מיום 5.6.2024, ב-מ"ת 24-04-31365,

בשם העוררת:

עו"ד ארץ בן-אריה

בשם המשיב:

עו"ד אורן בן-נתן

תאירի היישיבה:

א' בסין התשפ"ד

החלטה

לפניו ערך לפיו סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכיות אכיפה - מעצרם), התשנ"ו-1996(להלן: חוק

המעצרם), על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-lod (השופט א' פינק) מיום 5.6.2024, ב-מ"ת

24-04-31365, בגדירה הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב בפיקוח אלףטרוני בעבותות ובתנאים המפורטים שם.

לאחר שמייעט טיעוני הצדדים בדיון שהתקיים בפניו ביום 7.6.2024, ושל דחיפות העניין, הודיעתי כי הנני דוחה את

הערר בכפוף לכך שסכום ההפקדה שחובב המשיב להפקיד יועמד על סך של 60,000 ש"ח חלף סך של 30,000 ש"ח

שנקבע בבית המשפט כאמור, וכי הנימוקים ינתנו במועד מאוחר יותר. משכך, הגיע מועדה של ההחלטה המונומקטת.

רקע והליכים קודמים

1. ביום 14.4.2024 הוגש נגד המשיב, בבית המשפט המחוזי מרכז-lod, כתב אישום מהיחס לו את העבירות הבאות:

ניסייה והובלת נשק ותחמושת, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: החוק) יחד עם סעיף 29

לחוק; שיבוש הליכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק; נהייה ברוכב ללא רישיון נהיגה בתוקף, לפי סעיף 62(1) בלבד עם

סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]. כתב האישום האמור הוגש גם נגד נאשם יוסף(להלן: הנאשם הנוסך).

2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 10.3.2024 המשיב נהג ברכב, כאשר הנאשם הנוסף ישב ברכב, והשניים נשו וhubilo בצוותא נשק כשהוא טען במחסנית ובה 28 כדורים. יוער כי בכתב האישום ציין שהנائب הנוסף החזיק בנשק זה כארבעה חודשים קודם לאיורו. בעת הנסעה, הבהירו הנאים הניסיוניות משטרת השתקרבה לרכבם והחלו מיד בנסעה מהירה לאחר מכן, עד שנחסו על ידי קיר. אחד השוטרים הורה לנאים לצאת מרכבם ולהציג תעודות זהות, והשניים הציגו דרכונים. בבדיקה פרטיה של המשפט שפגז תוקפו של רישוון. אז, הבהיר השוטר בנשק, שהוא ברכב ולאחר מכן הנائب הנוסף נתן במהלך הנסיעה את הנשק מהרכב והחל להימלט מהמקום בעודו אוחז בנשק, והשוטרים רדפו אחריו. בשלב זה, ניצל המשפט את המצב, על פי כתב האישום, ונמלט מהמקום.
- המשיב ואחר עלי המשטרה הונצח רק בחילוף חדש ממועד האירוע (ביום 8.4.2024). בד בבד עם הגשת כתב האישום, ביום 14.4.2024, הוגש התביעה למעצר המשפט עד תום ההליכים נגדו ([מ"ת-24-31365-04](#)).
3. ביום 14.4.2024 נערך דיון בבקשתו למעצרו של העורר עד תום ההליכים (בפני השופטת פינק), בגדירו טען ב"כ המשפט כנגד קיומן של ראיות לכואורה וביקש לקבוע מועד לדין.
- לאחר מכן, ביום 5.5.2024, נערך דיון נוסף בבקשתו, במסגרתו הסכים בא-כח המשפט לקיומן של ראיות לכואורה לעבירות המוחסת למשפט. יחד עם זאת, ביקש בא-כח המשפט לבחון חלופת מעצר בעניינו של המשפט, בין היתר, באמצעות שירות המבחן. באת-כחו של המבחן התגלה לבקשה זו בשל מסוכנותו של המשפט, כעולה מנסיבות העבירה וחומרתה ועל חשש להימלטות העולה מכך שהמשפט חמק מרשות החוק, ממשר חדש ימים, בידועו שהינו נדרש לחקירה. לאחר שימוש טיעוני הצדדים, קבע בית המשפט המוחוז כי: "ኖכח חלקו המוצמצם יותר של משפט זה והעדר כל עבר פלילי, מצאת מקום להפנות אותו לשירות המבחן לשם בוחנתה של חלופה".
4. ביום 30.5.2024 הוגש תזכיר בני משפחה שהוצעו על-ידי המשפט - הוריו, סבו ודודו. צוין כי מדובר בבית סבו, בסמור לבית שמש, בפיקוחם בני שירות המבחן, אשר המליץ על שחרורו של המשפט לחלופת מעצר בית סבו, המצו באזרע מבודד באופן ייחודי, על שטח שישיר למנזר סמוך לבית שמש. ביחס למפקחים המוצעים, שירות המבחן התרשם כי הם מכירים בסיכון הגלום בעבירה שבאה מושם המשפט ומ-binim את האחריות הכרוכה בתפקידם כמפקחים ברמה המהותית. שירות המבחן העריך בתסקתו כי אומנם לא ניתן לשלול את הסיכון הנשק מהמשפט, אך יש בחלופה המוצעת כדי לספק מענה הולם לסיכון זה.

5. ביום 2.6.2024 התקיים דיון נוספת של הנאשם (בפני השופט א' פינק). במסגרת הדיון נחקרו המפקחים המוצעים והצדדים טענו לעניין אפשרות שחרורו של הנאשם לחופפת מעצר. באת-כוחה העוררת עמדה על מעצרו של הנאשם, לאחרי סורג ובריח, עד תום ההליכים נגדו, וטענה כי ישנים פערדים בין הממצאים המובאים בתסוקיר לשירות הנאשם, לבין המלצה שירות המבחן. כמו כן, טען כי לא די בගילו הצער של הנאשם (כبن 20) ובاهיעדר עבר פלילי כדי לחרוג מהכללבמקרים מעין אלו, שהוא אחורי סורג ובריח. עוד טענה באת-כוחה העוררת כי אין די במעריך הפיקוח המוצע, ובפרט בהוריו של הנאשם, אשר היו מודעים להימלטותו ולא הסגירו אותו למשטרה.
- מנגד, בא-כחו של הנאשם טען כי כבר הניסיבות, בהן: היעדר עבר פלילי, גילו הצער של הנאשם, חייו הנורמטיביים עד למעצרו, וכן המלצה שירות המבחן, מוביל למסקנה כי יש לשחרר את הנאשם לחופפת מעצר. עוד טען כי תסוקיר שירות המבחן חיובי וכי נמצא שמערך פיקוח מיטבי.
- בתום הדיון, הורה בית המשפט המחויז על בדיקה של הנהלת האיזוק את המקום המוצע למעצר בפיקוח אלקטטרוני בעניינו של הנאשם. זאת, על אף שמדובר בחרגיג לכלל לפיו יש להוראות על מעצר אחורי סורג ובריח במקרים מעין אלו, ועל בסיס ארבעה טעמים נרכזים: ראשית, הנאשם שימוש כנוהג הרכב וחלקו באירוע היה מצומצם יותר מזה של הנחשף. שנייה, הנאשם בן 20, נעדר עבר פלילי והוא עצור, במשמעותו, לרשותה בחו"ל. עוד ציין בית המשפט המחויז כי: "ה הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי עד למעצרו ובעת ביצוע העבירות היה בחופשה בישראל מלימודי הנדסה בחו"ל. יש במעצרו לראשוнач בחיו כדי לשמש גורם מרתקע נגדו, ועל כך עמד שירות המבחן בתסוקירו". שלישיית, עולה מتسוקיר שירות המבחן כי מחד גיסא, לא ניתן לשול סיכון מה הנאשם בתחום הנשך, כי הנאשם ניהל קשרים בעיתויים וכי הוא מבטא עדמות בעיתיות ביחס לחוק. מאידך גיסא, שירות המבחן העירICI יי' המעצר וההלך המשפט מהואים אמצעי הרתעה כלפי הנאשם. עוד הודגש כי הנאשם נעדר דפוסים ערביניים וכי הוא נכוון לטיפול. רביעית, הוזג מערך פיקוח מיטבי ואתר אשר מרוחק מהעיר לו, בה מתגוררים הורי הנאשם, וכן מצויסביבה כפרית שבה הסיכון להשဖיע על הנאשם לרעה אינו רב. בית המשפט המחויז התרשם, באופן ישיר, ממערך הפיקוח המוצע ומ יכולתו לצמצם את הסיכון הנשך מה הנאשם. כן נלקחה בחשבון העובדה כי הנאשם נמלט מרשות החוק במשמעותו והוא לא הסגירוtout למשטרה בתקופה זו.
6. ביום 5.6.2024 התקיים דיון נוסף, לאחר שהתקבלה חוות דעת מתעם מנהלת האיזוק. בסופו, התקבלה החלטת בית המשפט אשר הורתה על מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטטרוני בערובות ובתנאים כדלקמן:
- ה הנאשם ישאה במעצר בית מלא בבית משפט אלצאנע בדירה אל רפאת בגבעת שםש, בפיקוח רציף של אחד מארבעה מפקחים שאושרו.
  - הפקודה במצוון או בערבות בנקאיות בסכום של 30,000 ש"ח.
  - ערבות עצמית בסכום של 30,000 ש"ח.
  - ערבות צד ג', שתחtmp על ידי כל מפקח, בסכום של 30,000 ש"ח.
  - איסור על יצירת כל קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בפרשה.

ו. צו עיקוב יציאה מהארץ.

על החלטה זו הגישה העוררת את העරר שלפני.

טענות הצדדים

7. לעומת זאת העוררת בכתב הערר שהגישה, שגה בית המשפט המחויז בכר שקבע כי המקירה דין נופל בגין המקרים החמורים בהם יורה בית המשפט על שחרור לחופת מעצר של הנאשם לדין בעבירות נשק. בעיקרם של דברים, העוררת טוענת כי העוררות המוחוסות למשיב ונסיבות ביצוען, כמו גם התמחמותו מרשות אכיפת החוק, מעידות על מסוכנותו הגבוה וכי לא ניתן ליתן בו אמון שיעמוד בתנאי המעצר בפיקוח. על כן, לטענתה, אין במעצר בפיקוח אלקטронני כדי לאין או לצמצם את מסוכנותו של המשיב. כמו כן, טוען כי שגה בית המשפט המחויז משמצא שיש בידי המפקחים המוצעים, ביניהם הוריו של המשיב, כדי לצמצם את הסיכון הגבוה הנשקי ממן. זאת, בשל אינדיקציות לחוסר יכולת השפעה של הוריו של המשיב עליו וכן אינדיקציות לשיתוף פעולה עם המשיב, כאשר התהמך מרשות החוק במשך חדש ימים.

8. בדיון שנערך בפנוי, ביום ו', 7.6.2024, בא-כוחה של העוררת החוזר על האמור בערר והדגיש את נסיבות ביצוע העבירה ואת הימלטות המשיב. בנוסף לכך, טוען כי ב מקרה זה, בית המשפט המחויז לא הציג טעמים מיוחדים להחלטתו, למראות שהוא מתחייב לעשות כן, וכי הערכת שירות המבחן בגין הتسקיר לא תואמת את המלצתה שבסתופו.

בא-כוח המשיב, לעומתו, סマー את ידו על החלטות בית המשפט המחויז והפנה למספר פסקין דין של בית משפט זה לביסוס טענות כי יש לשחרר את המשיב למעצר בפיקוח אלקטронני, ביניהם: בש"פ 6491/18 מדינת ישראל נ' סرسו (13.9.2018) (להלן: עניין סרסו); בש"פ 8473/19 מדינת ישראל נ' אלטלקלאת (25.12.2019) (להלן: עניין אלטלקלאת); בש"פ 2413/20 אלעדאנן מדינת ישראל (19.4.2020) (להלן: עניין אלעדאנן). בא-כוח המשיב הדגיש כי בצד החומרה שבמעשיו של המשיב, המדובר באדם צער, נעדר עבר פלילי וכי התקבל מסקיר מבנן הממליץ על חלופת המעצר. דיון והכרעה

9. כתוב האישום בעניינו של המשיב מייחס לו עבירה של נשאה והובלת נשק ותחמושת בצוותא חדא עם הנאשם הנוסף. כיצד, עבירות נשק מקומות חזק מ███ מ███ סטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרם. הכלל לעניין עבירות נשק הוא כי בית המשפט יטה להורות על מעצר מאחרי סORG וברית, וכי שחרור הנאשם למעצר בפיקוח אלקטронני הוא בגין חריג, המצריך טעמים מיוחדים (ראו: בש"פ 4930/22 חשים נ' מדינת ישראל, פסקה 19; בש"פ 23/23 עואדה נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (12.09.2023); עניין סרסו, פסקה 10.)

10. יחד עם זאת, אף כאשר עסקין בעבירות נשק על בית המשפט לבחון אם ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך אשר פוגעת בחירות הנאשם במידה פחותה ([בש"פ 6469/22 אלקרען נ' מדינת ישראל, פסקה 7 וההפניות שטמ\(11.10.2022\)\(להלן: ענייאלקראען\)](#)). לשם כך, בבחינת מקרים בהם הנאשם הואשם בעבירות נשק יש להידרש לנסיבות המקירה, כפי שצין השופט ח' כובב:
- "...[...] בבואה להכריע בסוגיית מעצרו או שחרורו של הנאשם שוהואשם בעבירות נשק, על בית המשפט לבחון, לצד חומרת העבירה והנסיבות הנשכפת ממנה, גם את הנסיבות שאפפו את העבירות המפורשות בכתב האישום - האם מדובר בנאשם שנשא על גופו את כלי הנשק, האם מדובר באירוע אלימות עם מעורבים נוספים או האם מדובר בהצעידות באמצעות נסוכנות (למשל, לוחיות זיהוי גנובות או מזויפות, אפוד מגן, כל משחית אחר וכיוצא באלה).
12. כמו כן, על בית המשפט לבחון את עברו הפלילי של הנאשם; גילו; מידת הדומיננטיות שלו באירוע; את שיטוף הפעולה שלו עם רשות החוק; והודאותו או כפירתו במיחס לו; הרקע להחזקת הנשק; ונסיבות נוספות שיש בהן להשיליך על מידת האמון שיכל בית המשפט ליתן בנאשם כזה שיקיים את תנאי השחרור באופן שיש בו כדי לאין את מידת המסוכנות הנשכפת ממנו.
13. מבונן של בית המשפט לבחון גם את הסוגיה האם מדובר בנשיה של נשק, או בשימוש בנשק. שכן, שימוש בנשק יכול להעיד על כך שמידת מסוכנותו של הנאשם כה גבוהה עד אשר הוא יתקשה לשכנע את בית המשפט שחרורו יפג את המסוכנות הנשכפת ממנו וורה על שחרורו אף אם בתנאים מגבילים" ([בש"פ 5986/22 אליעאן נ' מדינת ישראל\(18.09.2022\)\(להלן: ענייאלייען\)](#)).
11. באשר לנסיבות המקירה דן, שמורה חשיבות, לחומרה, לכך שעסקין בנשק "ארור" (רובה מסוג M16) שהוא טעון במחסנית עם 28 כדורים. לחובתו של המשיב שיוציא אף את הימלטותו מגורמי אכיפת החוק, אשר מקימה חשש להימלטות עתידית מן הדין (ראו והשו: [בש"פ 2567/18 מדינת ישראל נ' פלוני\(27.3.2018\)](#)).
12. מאידך גיסא, מדובר בנאשם צער כבן 20, ללא עבר פלילי (הגם ששתי נסיבות אלו לא מהוות, ככל עצמן, נסיבות המכדייקות חריגה מן הכלל לפי בעבירות נשק יהיה המעצר מחורי סורג ובריח, ראו: [בש"פ 11/6305 מדינת ישראל נ' אייהב פסקה 13 \(7.9.2011\); ענייאלקראען, פסקה 9](#)). נוסף על כך, ציין בית המשפט המחויז כי המשיב ניהל אורח חיים נורמטיבי עד למעצרו, וכי במועד ביצוע העבירה לפי כתב האישום, המשיב ביקר בישראל על מנת להשלים מבחני בגרותלצורך המשך לימודי הנדסת בניין בחו"ל.

כמו כן, ניתן לזכותו של הנאשם כי על פי עובדות כתוב האישום המשיב ניג ברכב בו היה הנשך, והוא לא עשה בנשך כל שימוש ואף לא נשא אותו על גופו. על פי הנטען בכתב האישום, מוקור הנשך היה הנאשם הנוסף והוא היה זה אשר גם נטל אותו במהירות מהבחן בו השוטר. על כן, מידת מעורבותו של הנאשם בביצוע העבירה המוחסת לו של נשאה והובלת נשך, פחותה ויש בכך כדי להעיד על מידת מסוכנות נמוכה ביותר.

יתר על כן, התקבל בעניינו של הנאשם תסקירות אשר בעיקרו חיזובי, במסגרת צוין כי מעצרו של הנאשם לראונה בחו"י וההילך המשפטי המתנהל נגדו הווים אמצעי הרטעה עבורי. הערכת שירות המבחןיה כי מערכת הפיקוח שהוצע יוכל לתת מענה הולם ולצמצם את מידת הסיכון שבשחרורו. בנוסף לכך, במהלך הדיון ביום 2.6.2024 התרשם בית המשפט המוחזוי באופן ישיר מן המפקחים המוצעים וקבע כי מדובר במערך פיקוח מיטבי. זאת, בין היתר בשל האטר הייחודי בו ישנה העובדה במעטם בית מלא בפיקוח אלקטרוני, אשר לו יתרונותבולטים, בהם מרחקו הרב ממוקם מגוריו של הנאשם וממרכזיו יישוב כלכלי. יתר זו הוא אפשרות פיקוח אינטימי ויעיל, על ידי מפקחים שבית המשפט המוחזוי ראה כמתאימים, למרות הקושי שעלה ביחס להרויו, אליו ניתן בית המשפט המוחזוי דעתו בהחלטתו.

13. בנוסף לכך, נראה כי החלטתו של בית משפט קמא מתבססת עם החלטות מן העת האחרון של בית משפט זה, בגיןה ההחלטה בעניינוסרטור וההחלטה בעניין אלטלקאת. בעניין סרסור,ណון מקרה בו הנאשם, יחד עם שניים נוספים, קשור להביא כלפי נשך ותחמושת משפט הרשות הפלסטינית, והנ"ל אכן נתפסו, לפי עובדות כתוב האישום, עם נשך באמצעותם. בית המשפט המוחזוי הורה באותו עניין על מעצר הנאשם בפיקוח אלקטרוני ועדר שהוגש לבית משפט זה על-ידי המדינה נדחה. עניין אלטלקאת עסוק בנאים אשר יוחסו לו עבירות של סחר בנשך, נשאה והובלת נשך וכן קשרית קשור לביצוע פשע. תואר בכתב האישום כי הנאשם בעניין אלטלקאת נשך לשם ביצוע עסקה בו וקיבול כסף תמורה. אף בעניין זה בית המשפט המוחזוי הורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני - החלטה שנותרה בעינה לאחר שמיעה והכרעה בערר שהוגש לבית משפט זה. עולה כי מקרים אלו עוסקים בנסיבות אשר על פניהן חמורות יותר מהנסיבות ב מקרה דן. מайдך גיסא, הנאים שם לא נמלטו בוגדים למתוואר ביחס למשיב דכאן.

באשר לחשש מהימლות עתידית של הנאשם, סבור אני כי הגדלת סכום הפקודה וכן התרשםותו החביבית של בית המשפט קמא ממערך הפיקוח, יש בהם כדי לספק מענה הולם לחשש זה, בשלב הנוכחי (ראוי והשוו לעניין אליעוד את שם הנאשם בעבירות נשך ברוח מהמשפטה ובית משפט זה הורה על החזרת התיק לבית המשפט המוחזוי לשם בוחנת חולפה של מעצר בפיקוח אלקטרוני).

14. בנסיבות של המקרה דן, נראה כי גם החלטה להורות על מעצר עד לתום ההליכים מאחורי סורג ובריח וגם החלטה לשחרור לחיפוי המעצר שהוצאה, הן החלטות שלדעתן לא היה מקום להטעבותי ערכאת הערר, בכספי לשינוי כאמור בסכום הפקודה (ראוי והשוו: בש"פ 7298/20 מדינת ישראל נ' בדראן(26.10.2020)).

15. סוף דבר: כאמור כל האמור, על אף שאני סבור כי מדובר במקרה גבולי ומורכב המגלה פנים לכאן ולכאן, הגעתו למסקנה כי דיון של הערר להידחות בעיקרו. כאמור בהחלטת מיום 7.6.2024, הסכם להפקודה יוגדל כך שיעמוד על 60,000 ש"ח חלף 30,000 ש"ח שנקבעו בהחלטת בית המשפט קמא. ניתנה היום, י"ז בסיוון התשפ"ד (23.6.2024).